

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In CAPITALĂ: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 DISTRICTE: . . . . . 36 . . . . . 18 10
 STRĂINĂTATE: . . . . . 48 . . . . . 24 12

Articolul nepublicat nu se înapoiază

PENTRU ABONAMENTE, ANUNCIURI și RECLAME a se adresa :

In ROMANIA : La administrațiune, Pasajul Român, Nr. 8 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
 HAMBURG : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.
 Pentru FRANȚIA, ANGLIA, AUSTRO-UNGARIA și ITALIA : Se va adresa la Agence Havas, Paris.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV-a . . . . . 30 bani
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei
 — Scrisorile nefrancate se refușă. —

Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARUL STREIN

Paris, 24 Februarie.

In urma creșterii necontentite a apelor, sunt temeri de mari stricăciuni. Sena crește și acum, după ce a ajuns la o înălțime necunoscută de zece de ani. Părțile mai joase ale ținuturilor de la Asnières, Courbevois, Auteuil, etc. de prin prejurul Parisului, sunt inundate. Locuitorii malurilor s'au mutat. Pe multe insule mici ale Senei, unde vara se fac excursiuni plăcute, d'abea se ved vârful copacilor. Pentru Paris se va hotărî soarta în câte-va ceasuri. Dacă Sena va mai crește de un metru 40 centimetri, atunci vor ajunge sub apă câmpiile Elisee, cartierul cel mai elegant și Câmpul lui Marte cu clădirile expozițiunii universale. S'a organizat un serviciu permanent de salvare care, dacă până la miezul nopții nu scade apa, va începe a ridica digurile de apărare în Câmpiile Elisee.

Varșovia 25 Februarie.

Știrea, că guvernul rus vrea să vândă biserica națională polonă Sfântul Stanislav din Roma, ce l' aparține, cu prețul de 600000 franci, a produs o senzație dureroasă în Polonia. Deja mai mulți s'au oferit să cumpere această biserică, ce conține mai multe monumente polone și cu care este împreunat un ospiciu pentru pelerini poloni. Guvernul rus nu ar permite ca Polonia să adune suma prin contribuții și să răscumpere biserica.

Triest, 25 Februarie.

De mult se aștepta falimentul casei de bancă „Giov. Waiser et Comp.” din Messina. Ea a dat faliment ieri. Pasivele trec peste opt milioane franci. Banca națională italiană participă cu un milion.

Cetinie, 25 Februarie.

Spre a remedia mizeria ce domnește în tribu Kraguzici, prințul Nicolae al Muntenegruului a dispus ca acel trib să nu mai plătească restanțele de arendă pentru locurile arendate de la mănăstirea Ostrog și celelalte moșii ale mănăstirii să se împartă la cel săraci. Mănăstirea va fi despăgubită de guvern. Prințul lucrează nescontenit pentru luminarea poporului. Sâmbătă a fost la școala din Antivari și a dăruit școlărilor fără deosebire de confesiune, cărți, haine, etc., s'au adus prințul ovațiuni călduroase. Orașul Nicsici a serbat a zecea aniversare a încorporării sale la Muntenegru prin un Te-Deum, iluminăție și trimițând o adresă de mulțumire prințul Nicolae.

Berlin, 25 Februarie.

La trenurile din Berlin se va introduce, drept încercare un aparat, inventat de un inginer civil. Aparatul care lucrează în mod automat, nu permite ca cine-va să se dea jos la o stație greșită sau să călătorească în direcție falsă. În fie care cupă se vor așeza, în locuri bătaoare la ochi, cutii, care ca și aparatele electrice din locuințe conțin mai multe geamuri, pe care stău scrise numele stațiilor. Îndată ce trenul stă într-o stație conductorul apasă un nasture în ceupul său și numele stațiunii se va vedea de o dată în toate cupeurile. În același timp se ivește afară la fie-care vagon numele stațiunii următoare, așa că la urcare în tren nimeni nu se poate înșela.

Viena, 25 Februarie.

Baronul Hirsch a dăruit din nou pentru scopuri de binefacere o sumă mare, ce va aduce pe an 120,000 florin în procent. Această donațiune, menită pentru meseriași din Viena căzuți în mizerie, va fi administrată de trei dame, doamnele Benevisti, Engländer și Bermann, ce vor forma comitetul. De consilier juridic va funcționa dr. Arthur Kuranda.

O fundațiune analoagă ca și pentru Viena a făcut baronul Hirsch și pentru Budapesta. Si în Budapesta se vor împărți 120,000 florin pe an meseriașilor săraci spre a se forma o clasă puternică de meseriași. Administrația așezământului din Budapesta o va avea d-na Bischoitz.

Berlin, 25 Februarie.

O știre din New-York spune, că pe când trenu accelerat de New-York părăsea

stația Pixley (în California), săriră cinci oameni pe locomotivă, siliră pe mașinist să oprească trenul în mijlocul câmpului și jefuiră vagonul poștel ce conținea mesagerii de valoare în suma de 100,000 dolari sau 500,000 franci.

București, 16 Februarie 1889

După atâtea svîrcoliri sterpe, Camera a început o lucrare serioasă, menită de a întări temeliele statului românesc.

S'a luat în dezbateri proiectul pentru înstrăinarea bunurilor statului în loturi mici numai cultivatorilor de pământ.

Se știe origina proiectului, care, acum transformat, e pus în dezbateri deputaților.

De mai mulți ani, oamenii prevăzători au atras atențiunea guvernului asupra situațiunii țeranului român și i-au cerut să aibă mai multă grijă de nevoile lui.

Guvernul trecut s'a încercat să facă ceva pentru țeranul fără de pământ, dară, din lipsă de curaj sau din nepătrunderea cestiunei, el n'a putut ajunge la o soluțiune îndestulătoare. În măsurile luate, el uitase togma pe țeranul sărac, care nu putea să vină la licitație, căci n'avea cu ce să plătească arvuna de la început, nici cu ce să se stabilească și să muncească pământul cumpărat.

Această împrejurare, strâmbătățile togmelilor, apăsările administrației, neprotecțiunea justiției, exploatarea unor agitatori, au lucrat împreună pentru a produce răcoalele din primăvara trecută.

Guvernul din Martie, care nu era de loc vinovat de cele ce se întâmplă, a isbutit să restabilească ordinea, dar a și făgăduit sătenilor îndreptățire și îndestularea nevoilor.

Guvernul s'a ținut de cuvânt. El a publicat astă vară proiectele privitoare și la cestiunea țerănească, iar în alegeri a cerut încrederea țării, pentru aducerea la îndeplinire a acestor proiecte.

Intru cât privește îmbunătățirea stării țeranului, toți deputații colegiului III s'au legat cepe sătenii, de a le înlesni dobândirea pământului, precum și mijloacele de a se așeza și de a și cumpăra uneltele necesarii la munca pământului; — toți le-au făgăduit o îmbunătățire în invoieii.

In multe puncte ale țării, am auzit cu urechile noastre pe sătenii, strigând: — Să vă ajute Dumnezeu!

Imprejurările parlamentare și necesitatea de a consolida un guvern de muncă au impus în Noembrie revizuirea spre îmbunătățire a proiectelor primitive.

După câteva săptămâni aceste proiecte s'au infățișat Camerii.

Cu multă rîvnă, deputații au cercetat proiectele, le-au dezbătut,

le-au amendat, iar pe cel privitor la înstrăinarea bunurilor statului l'au înaintat comitetului de delegați.

Acest comitet compus din d-nii Apostoleanu, M. Săulescu, Borănescu, C. Robescu, Filipescu și D. Popescu, s'a pus pe lucru, sub președința d-lui Lascar Catargi, și ne-a prezintat proiectul, acum în dezbaterile Camerei.

In această din urmă fază, când cu toții ne așteptam să constatăm ameliorări însemnate, cu părere de rău, cei ce cunosc de aproape starea săteanului au văzut, că comitetul delegaților au respins avansurile de bani ce se însărcina statul să facă sătenilor săraci, pentru instalație și instrumentele de muncă.

Motivele, pentru cari d. Lascar Catargi și cu amicii săi refuză tocmăi acest ajutor, care face ca această lege să dea rezultate mai binefăcătoare, nu ni se par temeinice. Lipsa acestui ajutor va arunca din întâia zi pe sătean în luptă cu grele nevoi, în cari au să l'infunde și mai rău cămătării.

Sperăm însă, că din dezbaterile Camerii, acest proiect are să iasă mai bun, spre mulțumirea tuturor acelora cari țin la o operă serioasă.

Această speranță o întemeiam chiar pe cele întâmplare ieri în adunarea deputaților, unde, din vr'o 27 oratori înscrși, nici unul n'a vrut să ia cuvântul, pentru a susține proiectul așa cum a eșit dînsul din laboratoriu delegaților, ci toți au declarat că voiesc ameliorări însemnate la acest proiect. Chiar d. Mavrocordat, care s'a declarat sprijinitorul proiectului, a evitat de a vorbi despre părțile criticate.

In dezbateri generală au vorbit ieri 4 deputați.

Întăiul a fost d. Eug. Ionescu, fiul bătrânului atlet al liberalismului. Cuvîntarea sa a revelat un talent distins. Voce sonoră și simpatică, frază corectă și limpede, studiu serios asupra materiei. D. Eug. Ionescu a presintat o serie de observațiuni juste, pentru îmbunătățirea legii.

Al doilea orator a fost prințul N. Bibescu. Mulți auzeau pentru întâiași dată pe acest membru al Parlamentului, care a mai vorbit odată în Martie. Abstracție făcend de tonul cam declamator și de gestul prea viu al oratorului, prințul Bibescu a desfășurat mult sentiment pentru soarta țeranului și a făcut să vibreze incinta Parlamentului de multe frase generoase. In fond d-sa împărtășește vederile noastre.

D. Emil Mavrocordat a vorbit al treilea. Un nou debut pentru Parlament. Ténărul conservator a pronunțat cam rece, un discurs ce l'avea scris, dar în care erau așternute multe cugetări serioase.

D-sa a făcut critice severe liberalismului, laudând doctrina conservatoare. De sigur că frasele cuvîntării sale, artistic modelate, ar fi produs mai mult efect, dacă sfiala nu l'ar fi silit a se ținea de text.

Cel din urmă care a vorbit ieri, a fost d. Paladi. Oratorul este cunoscut, cu calitățile și cu cusururile sale, pentru ca să nu mai stăruim asupra elocinței sale. D-sa a criticat lucrarea delegaților, accentuând preferințele sale pentru proiectul d-lui Carp și făcend un călduros apel la toți membrii Parlamentului — căci aci nu e cestiune politică — ca să conlucreze la o operă serioasă.

Ast-fel s'a terminat ședința de ieri.

Desbaterea generală se urmează astăzi și poate se va continua și mâine.

Încă o dată sperăm, că din aceste dezbateri, va eși o lucrare care să onoreze Parlamentul, care să mulțumească țara și să facă pe sătenii a avea încredere în dreptatea și în grija noastră de nevoile lor.

Este aci o mare cestiune socială și economică, de la care atárnă în mare parte trănicia viitorului statului nostru.

Să fim la înălțimea datoriei noastre.

SERVICIUL TELEGRAFIC

AL ROMANIEI LIBERE.

— 26 Februarie —

Londra, 26 Februarie

Incidentul Pigot a făcut în Englitera o senzație imensă. Se consideră acest fapt ca un triumf pentru d. Parnell și unec pentru ministrul ale cărui simpatii dovedite erau pentru Times.

Ștădarul recunoaște că acest incident este supărător pentru partidul ministerial și că va face mai grea guvernarea Irlandei.

Roma, 27 Februarie.

Opiniune, Fanfulla, și Tribuna semnalează o știre după care consiliul de miniștri ar fi decis să accepte o moțiune tinzând a suspenda discuțiunea măsurilor înauțiare sub reserva unui vot de încredere și că în urmă ar avea loc o remaniere a cabinetului.

Brucselă 27 Februarie.

Camera. D. Augremont presintă o petițiune a Belgianilor din București în contra consulului Belgiei.

Ministrul afacerilor străine răspunde că purtarea consulului a fost corectă; el consideră petiția ca fiind neintemeiată.

D. Augremont replică atacând pe consulul Belgiei care nu e nici belgian nici român, ci german. Sfătuște să se suprimă consulatul Belgiei din București.

Atena, 27 Februarie.

Demisia ministrului instrucțiunii publice a fost primită.

Berlin 27 Februarie.

Camera a respins, cu toată opoziția centrului, a partidului polonez și a celui danez propunerea d-lui Winshorts relativă la supravegherea guvernului asupra școlărilor.

Ministrul de Gossler, spusese că sistemul actual fusese găsit ca putându-se suferi de către oratorii conservatori, naționali liberali și liberali, care nu formulaseră plângeri serioase.

Guvernul va continua deci să aibă în aplausele întregii patrie sistema inaugurată de fostul ministru d. Ladentere.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a

Politiciani și oameni de Stat

D-nii miniștri Manu și Lahovari, cari au tăiat Sâmbătă seara cu atâtea vigoare aripele cancanurilor politice,

grație cărora căta să se formeze o coalițiune, sunt obiectul unei animadversiuni cu totul particulare din partea vechilor conservatori. Organul lor, *L'Indép. Roumaine*, nu neglijea nici o ocaziune de a accentua și mai bine nota.

D. Vernescu singur mai e puțin menajat, în speranța că se va lăsa a fi ademenit.

Or ne înșelăm mult, or putem anunța cu certitudine că în foarte scurt timp, vor avea vechii conservatori să l'pună pe aceeași treaptă cu colegii săi.

Acești dd. au crezut că dd. Lahovari, Manu, și Vernescu trebuiau să intre în minister numai ca un disolvant care să accelereze fărîmarea lui. Azi acești politiciani onești sunt cuprinși de cea mai adâncă mirare că acești oameni de Stat nu se înjosesc a juca acest rol puțin onest. *Inde irae.*

CRONICA ZILEI

M. S. Regele a primit din partea M. S. Imperatorului Austriei, Rege Apostolic al Ungariei, o scrisoare prin care l'notifică încetarea din viață a fiului său A. S. I. și R. Arhiducele Rudolf, Principe Imperial al Austro-Ungariei.

D. medic-veterinar Dionisie Bucescu e numit în funcțiunea de veterinar al urbei Pitesci, provisorit până la facerea concursului, în locul d-lui medic-veterinar militar Predescu, demisionat.

D. G. Bartolomeu este destituit din postul de sub-inspector silvic clasa II.

D. Manea Bellu este destituit din postul de sub-inspector silvic clasa II.

Se acordă fabricii de hârtie din Câmpu-Lung, proprietate a d-lor Ioanid și Socec, pe lângă avantajele prevăzute în jurnalul cu Nr. 12 din 25 August 1888, pe timp de 2 ani și numai pentru 150.000 kgr. anual, scutire de taxe vamale pentru celuloza, materie primă în fabricațiune.

Partea V-a, capitolul XVII, a bugetului căilor ferate condecate companiei Lemberg-Cernăuți-Iasi, se va remania ast-fel cum s'a propus de d. ministru și cum s'a încuviințat de consiliul miniștrilor, fără ca această remaniere să mărească sau să scadă alocațiunea prevăzută în bugetul sancționat prin decretul Nr. 3.802.

Sunt numiți și permutați: D. C. Cotescu, licențiat al facultății juridice din Paris, actual supleant la curtea de apel din Galați, membru la aceeași curte, în locul d-lui C. N. Nicolau.

D. C. Piteșteanu, licențiat al facultății juridice din Paris, actual supleant la curtea de apel din Galați, membru la aceeași curte, în locul d-lui Panait Stoica.

D. Anton Antonescu, licențiat al

facultății juridice din București, actual președinte la tribunalul Muscel, supleant la curtea de apel din Galați, în locul d-lui C. Cotescu, înaintat.

D. Dimitrie Părvulescu, licențiat al facultății juridice din București, actual președinte la tribunalul Brăila, supleant la curtea de apel din Galați, în locul d-lui C. Piteșteanu, înaintat.

D. N. I. Sachelarie, licențiat al facultății juridice din Paris, actual jude-instructor la tribunalul Muscel, președinte al aceluiași tribunal, în locul d-lui Ant. Antonescu, înaintat.

D. C. Numian, licențiat al facultății juridice din București, fost președinte de tribunal, președinte la tribunalul Brăila, în locul d-lui D. Părvulescu, înaintat.

D. C. G. Ștefănescu, licențiat al facultății juridice din București, actual președinte la secțiunea comercială a tribunalului Ilfov, în aceeași calitate la secțiunea IV a aceluși tribunal în locul d-lui I. Rădoi.

D. M. Dedu, doctor al facultății juridice din Pisa, fost jude-instructor, președinte la secțiunea comercială a tribunalului Ilfov, în locul d-lui C. G. Ștefănescu, transferat.

D. G. Voinescu-Boldur, licențiat al facultății juridice din Paris, actual procuror la tribunalul Ilfov, prim-procuror la același tribunal, în locul d-lui Al. Dobriceanu, care se va chema în alt post.

D. C. G. Marinescu, doctor al facultății juridice din Paris, procuror la tribunalul Ilfov, în locul d-lui G. Voinescu-Boldur, înaintat.

D. Anton Nanoveanu, licențiat al facultății juridice din Paris, actual jude instructor la tribunalul Vlașca, în aceeași calitate la tribunalul Muscel, în locul d-lui N. I. Sachelarie, înaintat.

D. M. Botez, licențiat al facultății juridice din București, actual supleant la tribunalul Vlașca, jude-instructor la același tribunal, în locul d-lui Ant. Nanoveanu, transferat.

D. Stavri Predescu, licențiat al facultății juridice din București, supleant la tribunalul Vlașca, în locul d-lui M. Botez, înaintat.

D. G. S. Constantinescu, licențiat al facultății juridice din București, fost procuror, procuror la tribunalul Vlașca, în locul d-lui Eust. Cârtojan, care se va chema în alt post.

D. St. Rusănescu, licențiat al facultății juridice din București, actual procuror la tribunalul Dolj, membru la același tribunal, în locul vacant.

D. N. Niculescu-Dorobanțu, licențiat al facultății juridice din Paris, actual supleant la tribunalul Dolj, procuror la același tribunal, în locul d-lui St. Rusănescu, înaintat.

D. T. Anton Brăiloiu, licențiat al facultății juridice din București, supleant la tribunalul Dolj, în locul d-lui N. Niculescu-Dorobanțu, trecut în alt post.

D. Paul Theodoru, licențiat al facultății juridice din București, actual procuror la tribunalul Putna, jude-instructor la același tribunal, în locul vacant.

D. D. Drăghici, licențiat al facultății juridice din Paris, actual procuror la tribunalul Roman, în aceeași calitate la tribunalul Putna, în locul d-lui Paul Theodoru, înaintat.

D. Gr. Bucliu, licențiat al facultății juridice din Paris, fost supleant, procuror la tribunalul Roman, în locul d-lui D. Drăghici, permutat.

D. D. Buzdugan, licențiat al facultății juridice din Iași, actual membru la tribunalul Fălciu, în aceeași calitate la tribunalul Roman, în locul d-lui N. Iorgulescu, licențiat la aceeași facultate, care trece în postul ocupat de d. Buzdugan.

D. N. Manu, licențiat al facultății juridice din București, actual procuror la tribunalul Argeș, în aceeași calitate la tribunalul Brăila, în locul d-lui G. Malaxa, doctor al facultății juridice, din Liège, care trece în postul ocupat de d. N. Manu.

D. C. Rădulescu, licențiat al facultății juridice din București, procuror la tribunalul Mehedinți, în locul vacant.

D. T. Băbeanu, actual grefier la tribunalul Mehedinți, substituit la

tribunalul Buzău, în locul d-lui I. Miculescu.

D. St. Bosie, fost substituit, jude la ocolul Roman, în locul d-lui I. Constantinescu.

D. I. A. Zamfirescu, fost grefier de tribunal, ajutor la ocolul Șerbănescu, județul Olt, în locul d-lui C. Dumitrescu.

D. C. Georgescu, portărel la curtea de apel din București, în locul d-lui Dimitrie Constantinescu, destituit.

D. Gheorghe Caniola, actual ajutor de grefă la tribunalul Botoșani, portărel la același tribunal, în locul d-lui I. Lăzăreanu.

D. Mihail Neculcea, actual copist în grefa tribunalului Botoșani, ajutor de grefă la același tribunal, în locul d-lui Gh. Caniola, înaintat.

D. Dimitrie Ionescu, actual registru în grefa curții de apel din Galați, ajutor de grefă la aceeași curte, în locul d-lui Gh. Al. Alexandrescu, demisionat.

CORPURILE LEGITUOARE

(SESIUNE ORDINARA)

Camera

Sedința de la 15 Februarie 1889

D. M. Toni înfățișează un proiect de lege din inițiativa parlamentară, iscălit de 42 deputați, pentru construirea unei linii de drum de fer Iași-Dorohoi, pe malul Jijiei, pentru reînvierea orașului Iași.

D. S. dă cetire unei lungi expunerii de motive în această privință, și cere urgența, care se aprobă.

D. Al. Vericeanu își dă demisia din comisia de cercetare a actelor guvernului trecut. D. S. motivează demisia prin faptul că și lipsește timpul pentru facerea numeroaselor cercetări ce sunt necesare.

D. I. Dimitriu zice că demisia trebuie primită, iar Camera să pue mai multă atențiune asupra alegerilor ce face în diferitele comisii.

D. Take Ionescu adresează o interpellare ministrului justiției în privința ultimei mișcări în magistratură.

D. ministru G. Vernescu declară că e gata a răspunde.

D. Take Ionescu zice că știind că azi la ordinea zilei e proiectul relativ la vânzarea bunurilor Statului, n'a adus actele relative la interpellarea d-sale, și roagă pe d. ministru a permite să își desvolte mai târziu interpellarea sa.

D. Ministru al justiției consimte la aceasta.

D. ni Iosef Oroveanu și Cr. Negoescu fac Adunării mai multe comunicări.

Camera intră în ordinea zilei care cuprinde legea relativă la vânzarea în loturi a bunurilor statului.

D. D. Popescu, raportor, citește expunerea de motive și legea în privința bunurilor Statului.

D. M. Cogălniceanu observă că în cetire sa d. D. Popescu nu a menționat opiniunea minorității din comitetul delegaților și găsește această contra reglementului.

D. M. Săulescu explică cum d. S. ca membru al minorității în comitetul secțiunilor a presintat mai multe amendamente, cari toate fiind respinse, d. S. a compus un contra proiect la proiectul majorității delegaților, și roagă Camera a i da voce să i citească.

Se naște o vie discuție la care ia parte d. D. Popescu, Gr. Apostoleanu și N. Voinov pentru a se ști dacă adunarea trebuie să nu să lase pe d. Săulescu a și ceti contra proiectul său.

D. Președinte consultă Camera în această privință și se decide ca d. Săulescu să și citească proiectul.

D. M. Săulescu își citește proiectul și după aceea ședința se suspendă pe 10 minute.

La redeschidere se dă cuvântul d-lui Eugeniu N. Ionescu care face un rezumat istoric al stărei țărănilor noastre, și arată diferitele legislații cari hotărâște timpul de muncă al țărănilor pentru proprietar, precum și a pământului de lucru la care el avea drept. D. S. arată legislația de la 1805, sub prințul Moruzi, cari obligă pe proprietar să dea pământ de lucru, analizează legea de la 48, care încă stipula ca proprietarul să ție 2 din 3 părți a moșii sale la dispoziția țărănilor spre cultivare și vine apoi la legislația de la 64 care de și șterge această obligație a proprietarilor către țărani, dar în schimb dă țărănilor pământ de muncă, făcându-i proprietar.

Ceeace se cere să facă adunarea actuală nu e altceva, zice oratorul, decât aplicarea articolelor 4 și 6 din legea de la 64 iar nu o lege nouă.

În proiectul de față, zice oratorul, să se observe a nu se sili țărani, ca pentru nevoile sale de cumpărarea în loturi, să fie silit să se transporte la 20 — 30 kilometre sau și mai mult, căci această siliță de transport ar face pe țărani să se arunce în brațele uzurarilor, și mai ales a creditului agricol, care e uzurarul oficial patentat, și care este una din plagele ac-

tuale cele mai rele a țărănilor, în zilele de astăzi.

D. Ionescu analizează apoi în scurt diferitele legislații ale țărănilor europene, mai mult sau mai puțin liberale, și din comparația acestor legislații trage concluzia că cele mai liberale și mai luminate s'au pronunțat contra divizării prea mari a proprietății.

Oratorul mai departe amintește că moștele cari se cere a fi împărțite au fost consacrate de donatorii lor bisericilor, și trebuie rezervată o parte pentru îmbunătățirea clerului. (Aplause).

D. N. Bibescu începe prin a constata că de 3 luni și jumătate de când se discută în Cameră aceasta, cu toate promisiunile ce s'au făcut, nu s'a făcut nimic pentru țărani. S'au făcut schimbări de ministere, dar aceasta nu interesează întru nimic pe țărani; s'a numit o comisie de anchetă a faptelor ministerului trecut, dar nu s'a numit o comisie să vadă în ce colibă infectă se naște și trăiește țărani, cu ce se nutrește el, câte suferințe îndură.

Această lege or cum s'ar numi: vânzare, instrăinare, ea tot împroprietăre este, și trebuie cercetat modul cum se face această împroprietăre.

Dacă s'ar împroprietări țărani așa cum este acum, în starea actuală de mizerie, nu s'ar realiza nimic practic, căci de s'ar da pământ așa cum e acum țărani, el n'ar avea cu ce să l muncască. De aceea, zice oratorul, pe lângă pământ să li se dea țărănilor mijloace de a munci pământul, și nu mijloace în bani, spre a l bea la căruciumă, ci în natură, să li se dea pluguri bune, și mașine agricole și boi. (Aplause).

Țăraniul nostru e aproape în starea copilului, de aceea el trebuie protejat.

D. S. spune că proprietatea ce i s'ar da să fie inalienabilă, indivizibilă, să li se dea țărănilor o primă pentru întămpinarea cheltuielilor de strămutare, avansarea în natură a instrumentelor agricole și capitalizarea de către stat a unei sume pentru cumpărarea moșterilor particularilor mai târziu când se vor sfârși domeniile statului.

Apoi oratorul cere a se lua măsură pentru starea mizerabilă în care se află țăraniul din punctul de vedere al sănătății.

Prin aceste măsuri, zice d. Bibescu, va dispăre neînțelegerile cari se află între țărani și proprietari, și nu mai va găsi reu voitorii teren de exploatat, nici streinul nu va găsi o vrajăbă intestină continuă, ci un popor unit, gata a și da în or ce moment sângele pentru țara sa.

Într'o admirabilă perorațiune oratorul face să vibreze simțul patriotic al fie-cărui din auzitorii săi, și invită cu căldură Adunarea a vota o lege în sens mai larg și mai eficace de cât ceea ce propusă de comitetul delegaților. (Aplause prelungite).

Se suspendă ședința pentru 10 minute.

La redeschidere se dă cuvântul d-lui,

Emil Mavrocordat, care susține concluziile raportului comisiei delegaților. D. S. zice că pe cât timp țăraniul va fi în stare de proletar, tot d'una se vor găsi oameni cari să le exploateze buna lor credință și ignoranța sa; când însă țăraniul va fi proprietar, el va fi conservator căci va avea ce conserva. Dă de exemplu Franța, unde milioane de țărani sunt proprietari și spune că populația rurală în Franța e conservatoare.

D. S. sărșeste punând în relief eficacitatea proiectului majorității delegaților, și declară că e mândru că e conservator, mai ales când proiectul vine de la conservatori (aplaude).

D. G. Paladi se declară contra proiectul majorității delegaților, și spune că acest proiect nu e de cât o imitație rea a proiectului d-lui Carp.

Critică proiectul din mai multe puncte de vedere.

Mal întâiu clausa că țăraniul care are pământ să nu i se mai dea, căci sunt țărani cari n'au de cât un pogon, și după lege nedându-le dreptul de a lua pământ, nu se ameliorează întru nimic soarta sa. Apoi oratorul laudă proiectul d-lui Carp din punctul de vedere că print'acest proiect se prevedea darea de mijloace țăraniului pentru transportarea sa la locul unde i s'a dat pământ.

Prin proiectul de față neprevăzându-se aceasta, propozitorii lui au dovedit că dacă vor scopul nu vor mijloacele, și ast-fel nu aduc nici un folos real țărănilor (aplaude).

Sedința se ridică, fiind ora 6.

REFORME ECONOMICE

Este foarte îmbucurător că și la noi ca și într'alte State o parte din clasa cultă și avută au ajuns la simțimentul drept și nobil de a considera clasa țărănilor ca talpa și temelie edificiului nostru social. Nu trebuie însă percută din vedere că acest edificiu va fi cu atât mai trunic și mai rezistent cu cât va avea o basă mai bună și cu cât această basă va fi mai sănătoasă și apărută contra elementelor cari pot s'o surpe și s'o distrugă.

De aceea una din problemele cele mai grele și mai arzătoare, care stă la ordinea zilei și care reclamă soluțiunea sa fără întăzire este și problema care are de obiect îndreptarea și îmbunătățirea stărei și traiului țăraniului. Până acum mulți s'au făcut că recunosc această și au promis să lucreze în acest spirit, dar în realitate afară de vorbe s'a făcut prea puțin aproape nimic practic și solid pentru starea morală și materială a țăraniului, fiind-că l'

vedem că se găsește și astăzi într'o stare de tot deplorabilă.

Cine nu știe și nu crede aceasta să se ducă la țară într'o comună rurală și să intre în curte și apoi în casa țăraniului și va vedea numai atunci mizeria în care trăiește, va vedea o locuință mică și neîncăpătoare, întunecoasă și umedă în care și se împedecă respirația și care este în starea cea mai primitivă. Din această cauză când timpul este frumos și cald atunci țăraniul petrece cu toată familia sa afară pe prispă ori sub curul liber și cu atât și mai lungeste și scapă zilele.

Nutrimențul său este foarte slab, căci mai mult se nutrește cu plante, carnea prea rar o gustă și de când s'a scumpit ierbăritul vitelor, d'atunci și el a înpuținat ori l lipsește cu desăvârșire laptele, esențiala hrană, care l susține și l preserva contra multor boale.

La ordinea zilei este astăzi idea, că mlaialui muced și stricat este sorginea unor boale cari decimează pe țărani. Chiar așa fiind în timpurile mai vechi țăraniul n'avea mai bune pătele și magazii pentru conservarea produselor, dar cu toate acestea poporul român s'a înmulțit și era mai sănătos și cu mai multă vigoare, fiind-că atunci avea vite mai multe, vaci, oi și capre cu lapte. Așa dar principalul nutriment al țăraniului trebuie să fie laptele cu derivatele lui; pentru aceea ar trebui luate măsuri ca prețul ierbăritului să scadă, ca fie-care țărani și cel mai sărac să poată ținea barem o vacă și câte-va oi spre a nu fi silit să postească aproape în toate zilele.

Îmbrăcămintea țăraniului este asemni prostă, când putea ține oi avea și el din ce să și facă această îmbrăcăminte, dar acum umbă iarna fără cojoc într'o subă veche și sdrențaroasă. Munca cea mai grea cu toate acestea trebuie să o compoarte ziua și noaptea, fiind-că toți de la densul și pritr'ensul trăim, pe existența lui este răzimată a noastră a tuturor. Însă câți sunt relativ aceia din clasele superpue cari vor să recunoască aceasta cu sinceritate și să le voiască din inimă o viață mai bună și mai prosperă? Starea dar în care se găsește astăzi țăraniul este rea din toate punctele de vedere, păreriile însă sunt diferite asupra cauzelor de unde provine reul și asupra mijloacelor prin cari s'ar putea duce o îndreptare.

Unii sunt de părere că bunul trai și starea materială să se amelioreze la poporul agricol prin mijlocul școlii adecă a instrucțiunii. Pe acest tărâm este însă greu de ajuns la scop, ba chiar mai imposibil pentru ca școala rurală să poată da o dezvoltare priincioasă aptitudinilor intelectuale și fizice ale poporului nostru se cere ca atmosfera în care trăiește să se limpezască și relațiunile de viață cu aceia cu cari trăiește în contact imediat să nu l impedeze în această dezvoltare.

Nu mai atunc instrucțiunea va funcționa mai regulat și potrivit timpului în care ne aflăm și cultura va putea pătrunde și în clasa micilor cultivatori când li se vor îmbunătăți pe căi normale raporturile, ce există astăzi între densii și marele proprietar, spre a putea da o dezvoltare activității lor în mod de a deveni mai bogați, prin zădărnici de relațiuni comerciale fie cu produse ori cu vite, Nimeni nu învață carte și nu studiază fără un interes, fie el material sau moral, dar marea majoritate pentru cel material. Ce interes poate și i permis țăraniului să simtă când are să rămână la coarnele plugului, dacă învoielile l strâng ca într'un cerc de fer gata a l asfixia la ori-ce moment. Să știe că țăraniul n'are pământ de ajuns nici pentru muncă, nici pentru întreținerea vitelor. Acest pământ trebuie să și l procure în condițiuni de tot grele și cu mari sacrificii, așa că din toată munca lui dintr'un an nu l rămâne de ajuns cu ce să și întrețină familia, ci din contră în timpul iernii este nevoit să contracteze datorii și să și vândă brațele pentru ca să poată eva în primăvară.

Copii de țărani cari învață puțină carte observă această stare de lucruri și unii din îndemnul lor propriu, alții povățuiți de părinții lor părăsesc agricultura ducându-se la oraș unde intră la stăpân la băcani, cărciumari și în fine unde găsesc fiind-că în școală pe lângă învățatura de carte se deșteaptă în copil și simțimentul de om independent și pretențiunea de a fi tratat în mod uman. Acest simțiment nu se poate împacă astăzi cu purtarea brutală a isprăvnicilor și îngrijitorului moșiei ori de câte ori vine copilul în contact cu aceștia.

În condițiunile actuale în cari trăiesc țăraniul poate fi convins ori-cine că tot ce învață carte din clasa țărănilor, în regulă generală fug de la țară, din cauză că acolo numai cu numele există neatârnamare, dar în realitate țăraniul este servul proprietății mari. Afară de aceasta ce câștigă material i-ar putea aduce cartea ce a învățat, pe cât timp țăraniul astăzi nu poate face nici agricultură mai întinsă și nici comerț de vite, neavând unde și cu ce, prin urmare n'are trebuință să facă socoteli și să țină contabilitate, ci este redus a face clacă și a munci toată Vara cu toată familia, atât cel știutor de carte ca și cel neștiutor, așa că școala nu l poate face astăzi la țară mai fericit și nu l poate pune în pozițiune de a se emancipa de greutate și șicanele pe care le supoartă cu toții fără distingere.

În Transilvania pământul se cultivă după sistema de rotațiune trienală, adică fie-care proprietate mare este divizată în trei părți egale, separate unele de altele; într'una

din aceste părți se cultivă grâu și alte semințe de secere, după câte în al doilea an se pune porumb, după porumb adică în al treilea an această parte nu se cultivă cu nimic ci rămâne de ogor, care se ară de trei ori până când se seamănă toamna cu grâu. Aci pe această parte din moșie pasc vitele până când pe una din cele laite două părți se face loc pentru pășunatul vitelor prin seceratul grăului și cositul fânului. În aceste trei părți din proprietatea mare țăraniul a ocupat și cultivat pământ de o potrivă, adică cât într'o parte atât și în cealaltă. La anul 1848 când s'a împroprietărit țăraniul s'a dat fie-cărui pământul ce l'a muncit el, adică o familie, în curs de trei-zece de ani, dar chiar pe acela pe care l'a cultivat, fără a fi mutat din locul lui. Cu chipul acesta țăraniul a devenit proprietar devălmășii între el și marele proprietar, posedând fie-care mai multe parcele în fie-care parte din cele trei în cari este divizat proprietatea în scopul rotațiunii. Ast-fel au scăpat acolo țărani de învoielii și plata ierbăritului, căci precum țăraniul paște cu vitele sale pe pământul proprietarului asemni nici proprietarul cărui i-a rămas pământul printre și pe lângă a țărănilor nu poate să nu calce cu vitele sale pe pământul țărănilor. La olată țărani și proprietarii pășind cu vitele d'a valma își pun și păzitor împreună peste fie-care speță de vite și așa au scăpat acolo țărani de toate șicanele și greutateile, devenind complectamente liberi față cu proprietatea mare; iar proprietarul cel mare a rămas să și plătească cu bani munca ce o face. De aci a urmat că țăraniul ne mai făcând clacă și neavând trebuință să și păzească fie-care vitele în parte, acela cărui ia plăcut să muncască a putut să prospereze cu toată familia, atât în privința materială cât și morală, fiind că și-a trimis copii la școală în orașe din cari au ieșit preoți luminați și toată inteligența română de acolo. Dacă dar și la noi s'ar fi făcut delimitația tot astfel după cum s'a făcut în Austria, negreșit că țăraniul s'ar găsi mai bine, ne îndurând atâtea vexațiuni și dacă și aci s'ar fi cultivat pământul după sistema de rotațiune ar fi astăzi cu mult mai fertil și vitele cu cari se ingrașă pământul s'ar fi înmulțit și li s'ar fi putut îmbunătăți rasa întreținându-se mai ușor și prin faptul că vâratul n'ar fi costat decât păzitul, s'ar fi putut îngriji iarna mai bine făcându-li-se și grajdurile necesari după cum se ierneză vitele într'alte țări. A lăsa acum pe țărani să trăiască în condițiunile în cari se află, este a l condamna la mizerie și înecul în inecul la despopularea țării de locuitorii ei autoctoni. Prin urmare trebuie luate măsuri până mai este timp.

Cine voește să amelioreze starea morală și materială a țărănilor în general și cine voește ca poporul român să crească și să fie sănătos și viguros, acela să l pună în condițiuni de trai de a putea deveni astfel; acela să introducă reforme economice practice, cari să l permită a da o dezvoltare activității sale.

N. S.

Ghilotinat prin convingere

(După EUGÈNE CHAVETTE)

(Scena se petrece în provincie, într'un orașel de Miză-zii).

Un funcționar de la prefectură a fost numit membru în jurid.

În sesiunea lui, se judecă un om învinovățit de 17 omoruri, fără a mai socoti concertul de violuri, efracțiuni și furturi.

E osândit la moarte.

Venind acasă, funcționarul-jurat își zice:

— Iat-o minunată ocazie d'a întoarce toate prinzurile la care am fost pofit.

De aceea, când sosi timp-ul, el scris prietenilor lui:

"Ghilotinăm pe Saint-Phar Jol; veniți la dejun la mine; am trei ferestre care dau pe piață și un bucătar minunat. — Vom căuta să ridem puțin."

În ziua hotărâtă, toți prietenii sunt la întâlnire data de funcționar, care a pofit și pe șeful său de divizie, om influent care l ocrotește.

Precum de cinci-zece de ani n'a mai fost nici o execuție publică în oraș, personalul execuțiunilor a fost neglijat. Călăul era un bătrîn slabănog.

Ajutorul lui murise.

Al doilea ajutor se sculase după o boală lungă care l sleise toate puterile.

Dacă osânditul, care e un Ercul, n'are bună-voință să se lase a fi executat, dreptatea oamenilor va fi cu greu împlinită.

Pe când mincau cel din urmă fel, sosește de la închisoare această infricoșătoare nouă:

— Saint-Phar nu vrea să se lase.

Desperare a mosafirilor cari strigă în cor:

— Iat-ne petrecerea stricată! Ce ne facem acum?

Șeful de divizie încrunță din sprinceană.

Subalternul său, care și vede înaintarea compromisă, face zadarnice forțări pentru a liniști nemulțumirea acestui puternic personaj.

În sfârșit se hotărâște să alerge la un mijloc mare.

— Cam cunosc eu pe Saint-Phar, zise dînsul, mă duc să l fac să înțeleagă cu binele.

Se duce la închisoare, și pătrunde în celula osânditului.

Următorul dialog urmează:

Ispititorul. — Ei bine! ce mi tot spun minciinoșii aceia? (Mângâindu-l pe obraz) Că tu nu vrei să te lași a fi ghi-lo-ti-nat?

Saint-Phar, cu răceală. — Nu. Ispititorul. — Și pentru ce, mă rog?

Saint-Phar, cam supărat. — Mău! pre-venit tocmai în cel din urmă moment. Ispititorul. — Ce fel! în cel din urmă moment! Toată noaptea al auzit ciocăni-turi care nu te-au lăsat să dormi; lucrul ăsta nu te-a îngrijat? Năi avut curiozitatea să îți zică: 'Ce e asta? Ei bine! era mica mașină ce îți se așeza pe piața Bourdailord și țigul s'a amănât pe mine din pricina ta. (Cu muștrare). Și aștept! cel din urmă ceas ca să faci pe capriciosul? Aide! vino, nu fi copil!

Saint-Phar, nestrămutat. — Nu. Ispititorul, mirat. — Dar, nenorocitul! toată lumea a venit. Magistratura, clerul, poporul, soldații care au să te inconjoare ca pe împăratul, fie-care e la locul lui... Te așteaptă numai pe tine... (stăruind) Te așteap-tă nu-măi pe tine.

Saint-Phar. N'am incredere. Ispititorul, repede. — Iaca! Cunoști pe bunul d. de Puisec, acel bătrân nobil care nu ieșise din casă de la plecarea Bourbonilor și care se jurase să nu mai iasă de loc? (cu un accent triumfător). Ei bine! A venit și el, e acolo!...

Saint-Phar, cu asprime. — Nu mi-a fost prezentat... Nu. Ispititorul, cu un ton desprețuitor. — Și eu care te credeam bine crescut! (strigând d'odată). Ah! ghicesc! (trăgându-l d'o parte). Nu rogi de-a-te mărturisii un prieten. Paralele te opresc, da? (Incepe la urechi). Toate cheltuețele sunt plătite: face Statul cinste.

Saint-Phar, mândru. — Nu cer de pomana, e.

Ispititorul. — Oh! Faci pe grozavul acuma! Dacă toți funcționarii ar fi susceptibili ca tine în privința lefel, unde ar ajunge mâine guvernul, ai? Răspunde, te rog... Aide, vino iute; și mi-e frică ca lipsa ta să nu se bage de seamă.

Saint-Phar. — Nu, n'am incredere.

Ispititorul, cu severitate. — Ești un nerecunoscător către cer! (Ridicând glasul). Ce fel! În toate zilele în fundul Californiai, la lava, în Brazilia, sunt oameni bolnavi, neputincioși, care nu pot să se urască din loc, și au numai o singură dorință:

— Ah! cât aș vrea să mor în frumoasa și dulce mea patrie!

(Măniat) Tu, iați-te în orașul tău de naștere, în mijlocul compatrioților tăi! Dar spune-mi pentru D-zeu, ce mai poțtești? gămanule!!!

Saint-Phar: Se poate!... Dar n'am incredere.

Ispititorul. — Aide, nu fi nebun, să raționăm puțin... Fi sincer: înainte d'a fi prins, nu trăiai liniștit... Aveai remușcări... îți ziceai: 'Dacă m'ar prinde, or să mă arunce în închisoare, am să merg la tribunal unde judecătorii au să 'mi zică o mulțime de lucruri neplăcute, — chiar personalități! 'Bine, foarte bine, bine judecâi tu. Dar azi toate acestea au trecut, ce a fost mai greu s'a făcut... Nu mai e decât afacere de cincă minute abia... și mai stai la indoială? Nu te pricep. Afară de asta, grozav e de plăcut în închisoare și mai cu seamă bine pentru sănătate; ești galben ca o gutue! (Cu interes). Vino cel puțin să iei puțin aer, are să îți facă bine.

Saint-Phar: Nu 'mi place să stau în casă.

Ispititorul. — Fără a mai vorbi de d. Calău care de azi dimineață, îți ascute cuțitul... amabilitate ca pentru un fiu, s'ermanul om! Intre voi astea sunt înăilele relațiuni și 'l disprețuești? (serios). Îți faci un dușman! Iea seama!

Saint-Phar. — Nu'mi plac nouile figuri; chipul lui e trist.

Ispititorul. — Crezi tu că și meseria lui e grozav de veselă? Odinioară avea cel puțin roata cu care mai petrecea și el, și ia luat-o și pe aceea! Dacă l'ar lăsa cineva să aleagă, ar prefera să facă o călătorie în Elveția, fi sigur... Să vedem te hotărăști?

Saint-Phar. — Nu, n'am incredere.

Ispititorul. — Fără să îți mai vorbesc de mine care am răspuns de tine prietenilor mei care au venit înadins de la țară. Dacă crezi că îți mint, trimete să întrebe; trăsările lor sunt încă în curte.

Saint-Phar. — Nu n'am incredere.

Ispititorul, cu rugămintă. — Fiți gentil pentru mine, un vechiu camarad de pension. N'am urmat amândoi aceiași carieră... Tu, iacă ai ajuns sus!... Nu face pe parvenitul cu mine... Sunt un biet slujbaş cu femeie și copil. Șeful meu așteaptă la mine; vreau să mă înaintez; și asta pentru mine, te rog, micul meu Pha-Phar. (Cu muștrare) eu sunt juratul tău, tu ești întâiul meu ghilotinat. Ca jurat, te-am o-sândit la moarte. Mi-am făcut datoria. Acuma, rămâne ca să (i-o faci și tu... Fie-care are misiunea sa în societate.

Saint-Phar. — Nu, n'am incredere.

Ispititorul. — Un stat bun, în treacăt. Nu vrei astăzi... fie!... dar vor aduce pe calul din vecinătate, și atunci rămâne pentru mine... Răspunde: se face asta ca să te ghiloteze a doua zi după execuție? Nu, e un ordin, un ordin stabilit... Decî, tu te împotrivesți ordinului stabilit... Atunci îți ce are să crează lumea despre tine? Se

va zice: 'Aide, iacă un turburător al ordinei! Vezi bine cum te compromiți! Saint-Phar. — Im! bat joc de acelea ce va crede lumea despre mine!

Ispititorul, după puțin timp de gândire. — Iacă. Saint-Phar, eu sunt foarte observator, eu! Vrei tu să îți spun eu?... N'ai să mărturisești, dar această nesupunere nu vine de la tine... Ți-a împuiat cine-va capul cu minciuni... Tu îți faci idei grave despre lucrul ăsta. În fond ce e? Un nimic, o simplă formalitate... Să examinăm puțin împreună; mai întâi trag' un dejun țeapăn. (Zimbînd) E grea treaba asta, ai? Pe urmă, îți scurtează puțin părul, e igienic, și te întine-rește. Apoi, te duci liniștit în trăsura. (Stăruind) În trăsura, prea scumpul meu, în trăsura! Pe drum, vorbește despre una și despre alta cu un popă, și timpul trece ca o clipeală de ochi... Când ajungi, îți ese înainte, îți deschide uscioara de la trăsura, și se dă brațul; toată lumea e la dispoziția ta!... Te urei p'o scară lină, un cat, un singur cat!... Salută și... vreme cât a'i întoarce capul... prrou! s'a sfârșit! (Zimbînd) și toată lumea pleacă mulțumit.

Saint-Phar. Toată lumea, toată lumea! îți dă mâna d-tale! E!

Ispititorul, intrerupându-l. — Să nu vorbim amândoi odată, — te rog. Eu sunt serios. Decî, dacă tu nu vrei azi, o lăsăm pe mâine...

Mai întâi mâine, e Vineri, o zi care nu îți va purta noroc! Măine, copilul meu se vor duce la școală; mâine toată lumea va fi supărată, fiecare își va căuta de treburile lui, și la executarea ta nu va fi nici măcar o pisică.

Măgălitur e asta? Ba nu, te întreb?

Saint-Phar. — Eu nu caut să'mi fac popularitate.

Ispititorul. — Și cei doi-spre-zece prietenii ai mei care au venit de la țară? Vrei să mi'i lași pe spatele mele până mâine? Unde vrei tu să'i găzduesc? Pune-te puțin în locul meu.

Saint-Phar, repede. — Cu plăcere. Ispititorul, fericit. — Ah! glumețule! faci spirit, acuma! Știam eu bine că vroiai numai să mă sperii! (Cu ton confidențial) Tu știi tot ca și mine cui va face plăcere supunerea ta. Împăratul a poruncit.

Saint-Phar, cu accent muștrător. — Dar nu pentru asta am votat eu pentru dînsul.

Ispititorul, repede. — Ah! te-am prins, Știam eu că nu ești logic. Cine ți l'a cerut, pe împăratul acesta? Nimeni. Alegețile erau libere; nu s'au făcut nici ingerințe, nici influențări. Tu ai zis: 'Da, îl vreau dați-mi!'. Tu chiar te-ai conformat textului sfînt care zice:

Alegeți dintre voi pe cel mai bun, care vă va plăcea vouă și puneți-l în fruntea voastră...

Decî acesta e suveranul ales după pofta inimii tale, împărat pe gustul tău... El o știe aceasta, și... tranc! la cel d'întăi lucru ce îți cere și el, tu îl refuzi!!!

Atunci, știi tu ce are să zică el, foarte mirat, seara, pe perină, vorbind cu nevastă-sa? Va zice: Iacă! Credeam că Saint-Phar e d'al nostru!!!

La această perspectivă, osînditul se scoală într-o săritură; o emoțiune puternică îi taie vorba; dar prin semne, face să înțeleagă că se supune.

Ispititorul, cu o mulțumire conținută. — Ah! în fine. Aide, mă duc să spun d-lui Calău că primești vizita sa. (Îl dăruță și pleacă).

Peste zece minute, șeful funcționarului ispititor, mulțumit spunea: — Intr'adever, scumpul meu, serbătoarea d-tale a fost încântătoare.

D. Manolescu Sideri.

ECOURI STREINE

Banul. — Din Constantinopol se scrie de la 7 Februarie: O crimă îngrozitoare s'a comis în aceste zile în Galata. Un grec tânăr, în etate de 15 ani, ocupat într-o frazelarie, câștigase premiul cel mare a lozurilor turcești, în sumă de 200.000 fr. După ce se asigurase la banca otomană că dînsul era cel cu norocul, băiatul se întoarce la prăvălie și povestit tuturor întâmplarea. Proprietarul brutărilor și cafele se vorbiră să pue mâna pe lozul copilului. El legară pe băiat și l'aruncară în cuptor, unde arse de viu. A doua zi brutarul criminal se duse la banca otomană și prezentă lotul, dar funcționarul își aduse aminte, că ieri fusese altcineva la dînsul și începu să întrebe pe brutar; acesta se încurcă în contradicții; el fu arestat și fapta îngrozitoare se descoperi...

Banii nemuniciți n'au făcut fericit pe nimeni?

Dela Londra la Paris. — Se știe că nu de mult s'a înființat un tren accelerat de la Calais la Paris; acum plecând cineva cu trenul de la stațiunea Victoria din Londra poate să ajungă în capitala franceză în 7 ore și jumătate.

La Curtea turcească. — Din Constantinopol se scrie, că la 5 și 6 c. s'au cununat acolo doi prințese imperiale. Toți miniștrii prezenți la ceremonie au primit câte

un suvenir, inele sau alte bijuterii; marele vizir i s'a dat o tabachiere de aur cu briliante, iar Seikul-Islamului i s'au numărat o mie de lire.

MAINOU

Convențiunea cu compania Lemberg-Cernăuți a fost admisă de toate secțiunile Senatului; e probabil că raportul se va depune astăzi.

Senatul va examina în ședința de astăzi creditul acordat de Cameră pentru săvîrșirea Ateneului.

Salutăm cu o vie plăcere debutul foarte brillant al tînerului deputat de Roman, d. Eug. Ionescu, care, în ședința de ieri a Camerei, asupra cestiunii împărțirii pămînturilor la țărani, a pronunțat un escelent discurs, — discurs foarte măsurat în formă și substanțial.

Ieri seară la d. Coutouly au prînzit miniștrii de interne, de instrucțiune publică, de lucrări dublice, pre-zidentul Senatului, ministrul otoman, însărcinați de afaceri ai Spaniei, Greciei, și Rusiei, atașatul militar rus, și d-nele Maiorescu, Duruty și de Poppen.

Prânzul a fost urmat de recepțiune. Ministrul francez și d-na de Coutouly au făcut onorurile cu cea cordialitate care a asigurat legățiunei franceze o reputațiune de ospitalitate neîndoelnică.

Aseară, balul societății „Provedința” pentru ajutorarea obicnicianților scăpătați, a avut obicinuitul lui succes.

Prezidenția de onoare o avea d. și d-na ministru Al. Lahovari.

MM. LL. Regele și Regina, însoțite de d-nii miniștrii Carp, Germani, Lahovari, Manu, au onorat balul cu prezența lor.

În Pitești s'a deschis o fabrică de pălării țărănești. Proprietarul fabricei este d. Adolf Netzer.

În întrunirea deputaților amici ai guvernului, ținută aseară la oțel Imperial, după cuvîntările d-lor Rădulescu, Negruzzi, Voinov, Miculescu, Ghica, și Filipescu, s'a votat o moțiune de sprijin și de urmare a actualului guvern, așa cum este compus, pentru realizarea programului său, în luptele ce se vor desfășura, orcare fi-va soarta acestor lupte.

Moțiunea s'a acoperit de multe iscălituri.

Aflăm că din străinătate se fac multe cereri de rentă 4 1/2%, pe preț de 83.

Această știre va înveseli pe toți cei ce prefuesc creditul de care se bucură țara noastră în străinătate și ne dă o nouă dovadă de succesul acestui împrumut.

Curentul ce s'a creat în facultatea de medicină de vre-o doi ani încoace, adică d'odată cu creerea catedrelor nominale, astăzi începe a ne pune pe gânduri.

Unul din favoriții excepționali ai legilor personale, d. dr. Asaky a părăsit țara într'un mod brusc.

La începutul acestei afaceri noi am declarat că regretăm, dacă d. dr. Asaky nu găsește aci în țară elemente suficiente pentru a se putea fixa. — Dar nu este mai puțin adevărat cum-că concursul nostru nu i-a lipsit nici-odată, — se înțelege atît pe cât a fost în putința noastră.

Când d. dr. Asaky a fost adus în țară și pus la facultatea noastră de medicină d'odată cu alți distinși profesori, noi de bună voe și cu convicțiune am dat greș scrupulelor de formalitate fără a ne căi deloc.

Avem însă motive absolut temeinice să fi mahnîți, când un copil al țerei noastre, pleacă în fața datoriilor sale morale.

Nu este acilea vorba de verii un

serviciu militar activ, pe care nimeni nu s'a gândit d'al impune d-rului Asaky care a făcut serviciu voluntar în ambulantele de la Grivița și Mecico, nici d'a i se crea în rezerva ofițerilor sanitar un grad militar inferior pozițiunei sale de profesor universitar, dar datoria morală a d-rului Asaky, noi credem, c'ar fi fost d'a servi interesele culturale ale țării, chiar în mijlocul acestor elemente carl par a fi puse în relief ca grăbind plecarea sa precipitată.

Când noi am dat asentimentul nostru unei legi excepționale alături de legea instrucțiunei publice, am fost pe deplin convinși că prin crearea nouilor catedre la facultatea de medicină se introduce în această școală un revulziv puternic.

Nici aci n'am fost înșelați, de prevederea noastră, dar suntem desarmați în fața unor hotărâri pripite.

Noi am calculat și calculăm cu elemente culturale superioare unor întigri meschine, pe cari le cunoaștem, însă le disprețuim.

L'Indépendance roumaine ia apărarea Națiunii în contra noastră, numai ca să aibă ocaziunea d'a strecura, pe la sfârșitul articolului, și apărarea sa proprie. Am fi dorit mai bine să vedem organul francez al bătrânilor conservatori lăsând tonul lingușitor la adresa Națiunii, luat de comandă, în vederea realizării visului de coalițiune, și să răspundă verde și limpede la cele ce îl privește pe dînsul și pe inspiratorii săi.

Ar putea, bunioară, L'Indépendance Roumaine să ne arate care sunt cauzele situațiunii actuale, cauze pe care le cunoaște pare-se, și care ar fi cu totul altele decât aspirațiunile bătrînilor conservatori, concentrate într'un ideal foarte înalt, numit de noi la curé des places?

În urma plecării din țară a d-lui doctor Assaky, profesor al facultății de medicină, studenții acestei facultăți, pătrunși de marea pierdere ce suferă instrucțiua lor prin această plecare, s'au întrunit pentru a se înțelege asupra mijloacelor de readucere a d-lui dr. Assaky.

Studenții înțelegînd, ne spun ei, că una din cauzele cari făceau imposibilă șederea în țară a d-lui dr. Assaky era lipsa mijloacelor pentru instrucțiune și reaua organizare a facultății, pentru a asigura de acum înainte progresul în instrucțiua medicală și pentru a înlesni activitatea celor-l'alți profesori de valoare ai facultății, au ales din sinul lor o comisiune care, printr'un memoriu, să arate celor în drept lipsurile de cari suferă facultatea de medicină și în același timp mijloc de de reor. anzare.

Următoarea telegramă a fost trimisă de studenții facultății de medicină d-lui dr. Asaky:

„Studenții desolați de subita d-voastră plecare vă roagă a nu demisiona. Comunicați urgent condițiunile pentru reîntoarcere; ori-cari ar fi ele, vom lupta pentru realizarea lor. Nerăbdători așteptăm răspunsul.

Budapesta, 27 Februarie.

Camera a început discuțiunea generală a bugetului, 37 de oratori s'au înscris contra, iar 42 pentru proiect.

Azi, doi oratori din stînga și trei din dreapta au luat cuvîntul.

Camera a continuat fără incident discuțiunea proiectului de lege militară.

D. Beothy, membru din opoziția moderată, a propus un amendament care spune că voluntarii unguri vor putea da examenul pentru gradul de ofițer după cum vor voi, în limba germană sau în limba ungrească.

Londra, 27 Februarie.

Daily-News regretă că se lasă să scape Pigott în dosul căruia trebuie să se caute ițele unei conspirațiuni. Aceasta este o sarcină care va fi în curînd împlinită iar miniștrii n'au sejscape de răspunderea ce au în această afacere.

Viena, 26 Februarie.

Contrariu știrilor date de diferite ziare, putem să declarăm că anul acesta va avea

loc o călătorie a generalilor cu totul nea-țarnat de o călătorie a Statului-Major, dar că nimic nu s'a hotărât încă în această privință.

ARTE—TEATRE

Societatea Concordia română, (Strada Regală Nr. 17) Sâmbătă 18 Februarie 1889, Serata dansată intima, muzica militară și națională. Carnavalul de Veneția, damele vor primi în intrare un frumos suvenir.

Sala Teatrului Dacia. Vineri la 17 Februarie 1889, se va da Balul curioșilor mascat și costumat, petrecere colosală cu muzica militară și națională. Carnavalul de Veneția, damele vor primi în intrare un frumos suvenir.

BIBLIOGRAFIE

Din Biblioteca de lectură pentru tinerimea română de ambe-sexe, elaborată de d. I. M. Răureanu, sunt depuse spre vânzare la librăriele d-lor Sococ (calea Victoriei, 7) și Ioanișiu (strada Șelarii, 18-20) următoarele cărți, aprobate de onor. minister al instrucțiunei, a) pentru citire în școlile publice primare, b) pentru analize literare în cursul secundar, c) pentru bibliotece școlare și populare, d) pentru distribuții de premie școlare:

Istoriore pentru copii. — Noue Istoriore pentru copii. — Datoriile copiilor către părinți. — Cele două surori. — Familia creștină. — Privighitoarea. — Mielul. — Ajunul nașterii Domnului. — Inelul găsit. — Rosariul. — Oule Pascelor. — Emigranții la Brasilia. — Cei doi frați. — Rosa de Tannenburg, (toate acestea a câte 60 bani exemplarul). — Franklin (opere alese), a 80 bani.

Poesiile populare, colecția Alexandri sau cum trebuie culese și publicate cîntecele populare, studiul critic de M. Schwarzfeld preț 3 lei. A se adresa la principalele librării din Capitală și provincie.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea Vechiu de 4 ani, calitate superioare tutulor altor vinuri—15 fr. vadră și ALB DE DRAGAȘANI

din recolta anului 1888. — 15 fr. vadră la PAUN POPESCU & C^{omp.}, 19, STRADA LIPSCANI 19.

IOAN RADOI

Licențiat în drept, fost președinte al Tribunalului comercial din București.

Imbrățișînd cariera de avocat, se în-sărcinează cu susținerea proceselor înaintea tutulor instanțelor judecătorești din țară, precum și cu dresarea actelor de notariat și de competență comercială.

Nr. 2, Strada Oțetari, Nr. 2. Consultațiuni de la 8—11 ore ante-meridiane, și de la 5—6 post-meridiane.

Dr. N. Drăgulănescu

Dă consultațiuni pentru boalele de ochi urechi, nas și gură în toate zilele de la orele 1—3, p. m. Str. Rotarilor, No. 8 bis.

Dr. STERIE N. CIURCU

Viena, VIII. Alsterstrasse 49. Cabinet de consultațiune cu celebritățile medicale din Viena, instituit în special pentru pacienții români.

BURSA DIN BUCUREȘTI

15 (27) Februarie 1889.

Table with columns: VALORI, Tirgul liber, Cota oficială, Banca, Termen. Rows include Renta română perpet. 1875, Renta română amortisabilă, Obl. de stat C.F. Române 6%, Imprum. Stern 1864, Credit fonciar rural, etc.

Tendința pieței, Fermă

